

سرشناسه	: آقا جانی، حسن، ۱۳۶۳
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق تجارت، آقا جانی، حسن، ۱۳۶۳
مشخصات نشر	: تهران، انتشارات مخدومی، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۳۲۱ ص: مصور (رنگی) ۲۲*۲۹ س م
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۵۴-۹۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۲۶۳۶۰
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ح ۷/آ ۷۰/۹۲۰ KMH

حقوق تجارت

مؤلف:	حسن آقا جانی
ناشر:	انتشارات مخدومی
لیتوگرافی:	سید امید سبجانی
ناظر چاپ و طرح جلد:	دکتر سید امید سبجانی
نوبت چاپ:	اول ۳۹۵
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۴۵۰۰۰ ریال
صفحه آرا:	سید امید سبجانی

نشانی دفتر مرکزی: تهران - خیابان میرداماد - نرسیده به میدان محسنی - پلاک ۱۴۶.

تلفن: ۰۲۱۲۲۹۰۸۱۱۱

www.lawtaha.com

حق چاپ و نشر کتاب برای انتشارات مخدومی محفوظ است.

هر گونه کپی بردارے و تهیه جزوه از متن کتاب، استفاده از طرح روی جلد و عنوان کتاب جرم است و متخلفان طبق قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

قانون تجارت یکی از جلوه های رشد و توسعه اقتصادی کشورها در راستای حرکت به سوی استقلال اقتصادی است، تا اینکه بوسیله تدوین قوانین و مقررات تجاری یاری گر تجار و بازرگان در امر تجارت باشند؛ امر تجارت از ابتدای خلقت بشر وجود داشته و انسانهای اولیه نیز قبل از کشف پول، به صورت کالا به کالا یا هم تجارت می کردند؛ بعد از کشف پول و ارزشگذاری برای هر یک از کالاهای مورد نیاز، تحول بزرگی در زمینه داد و ستد و تجارت رخ داد؛ و بعد از کشف پول این سیر صعودی تحول خواهی بشر در عرصه معاملات تجاری و داد و ستد و ابزارهای تجاری متوقف نشده، تا اینکه اولین سند تجاری کشف و ابداع شده، این سند تجاری برات نام داشت که در راستای حل مشکلات و معضلات حمل و نگهداری پول از دست سارقان و راهزنان کشف و اختراع گردید تا گام بلندی در جهت تسهیل در معاملات تجاری بین تجار و بازرگانان باشد. بعد از آن سفته و در نهایت نیز چک اختراع شد، به تبع ایجاد این ابزارها در طول سالیان متمادی قواعد و مقررات هر یک از این اسناد تدوین و یا در صورت لزوم دست خوش تغییرات قرار گرفت، در هر یک از کشورهایی که دارای پارلمان و مجلس قانونگذاری هستند قانون تجارت که اساس کار کلیه تجار و بازرگانان داخلی و بین المللی است در آن کشور تدوین و تصویب می شود و در همین راستا مجموعه قوانین، نوا سیون های بین المللی تصویب شده، که هر یک از کشورهای عضو در زمینه تجارت خارجی ملزم به تبعیت از آن هستند، ادامه این فرآیند سازمانی بین المللی جهت مدیریت و تدوین قوانین و مقررات جدید جهت تسهیل در معاملات بین المللی بین کشورها، عضو تشکیل شده است که به آن سازمان جهانی تجارت گفته می شود.

در همه کشورهایی که قانون تجارت دارند جهت تحلیل و بررسی مواد قانون تجارت در دانشکده های حقوق آنها، درسی وجود دارد به نام حقوق تجارت؛ از آنجایی که درس حقوق تجارت یکی از درسهای مهم و اساسی مقطع کارشناسی حقوق است، یک پای ثابت اغلب آزمونهای حقوقی به شمار می رود و از این حیث از اهمیت بسزایی برخوردار است؛ در ضمن با توجه به ملموس نبودن درس حقوق تجارت برای دانش و یار، و فارغ التحصیلان رشته حقوق و هم چنین فرآیند بودن آن، اهمیت آنرا دو چندان کرده است. مجموعه پیش رو یک مجموعه کامل متفاوت و جدید نسبت به سایر محصولات مشابه در بازار می باشد. از ویژگی های بارز این اثر می توان به: ۱- آموزش نمودن و آشنایی با مبانی و موضوعات مربوط به حقوق تجارت، ۲- ارائه نکات مهم و کلیدی مواد قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱ و اصلاحیه ۱۳۴۷ و ۱۳۴۷ و ۱۳۴۷... ۳- سوالات منتخب آزمونهای حقوقی سنوات گذشته (به ویژه وکالت و قضاوت) و تحلیل تک تک گزینه ها، بدین ترتیب که برای مثال اگر در یک سوالی گزینه الف صحیح است به استناد چه ماده ای یا کدام فاعله حقوقی صحیح است و اگر گزینه های ب و ج و د اشتباه هستند، هر یک از گزینه ها چرا و به چه علت اشتباه هستند؟ این موضوع یکی از ویژگی های منحصر به فرد این مجموعه به شمار می رود، لازم به توضیح است انتخاب سوالات در این مجموعه به صورت طبقه بندی شده نمی باشد، زیرا سوالات طبقه بندی شده خلایق ذهن راکاهش داده و هم چنین سرعت انتقال مطلب را در سر جلسه آزمون اصلی کاهش خواهد داد، به ویژه در مورد آن دسته از سوالاتی که بلافاصله پاسخ آنها در ذیالذهن باشد؛ در واقع این شیوه بیشتر تست خوانی است نه تست زنی؛ یکی از راههای کسب مهارت تست زنی به نظر می رسد سوالاتی است که پاسخ آنها در قسمت دیگری قرار گرفته است. شاید برای شما هم پیش آمده باشد که پاسخ یک سوال را اشتباه انتخاب کرده باشید و چرایی آن بهتر در ذهن شما مانده باشد؛ تا سوالی که یا پاسخ آن را از قبل می دانید یا اینکه پاسخ آن در ذیالذهن قرار گرفته باشد و معمولاً به علت سهولت در دسترسی به پاسخ ممکن است حتی زحمت فکر کردن در مورد سایر گزینه ها را به خود ندهید، یکی از ویژگی های مهم سوالات این مجموعه آن است که به صورت طبقه بندی شده نیست، زیرا شما در آزمون اصلی هیچ گاه با سوالات طبقه بندی شده مواجه نیستید بلکه سوالات به صورت پراکنده و از مباحث مختلف طرح می شود، بنابراین سوالاتی که به صورت طبقه بندی شده نباشد کمک شایانی به شبیه سازی ساختار سوالات آزمون اصلی خواهد کرد و اگر هنگام مطالعه یا همین ساختار پیش بروید سرعت انتقال مطلب برای شما در جلسه آزمون اصلی افزایش خواهد یافت. برای بهبود این اثر، شما عزیزان می توانید سوالات، انتقادات و پیشنهادات خود را به آدرس hasanaghajani63@yahoo.com ارسال نمایید.

در پایان از دوست و برادر عزیزم جناب آقای دکتر امیر طلاها مخدومی مدیریت محترم موسسه حقوقی قانون طاهها به پاس اعتماد و لطف بی پایانشان صمیمانه تشکر می نمایم.

شاد و موفق و پیروز باشید

حسن آقاجانی

کارشناس ارشد حقوق تجارت بین الملل

فهرست مطالب

۱	اختصارات
۲	پیشگفتار
۴	حقوق تجارت ۱
۵	بخش اول : نکات مهم و آموزش نموداری
۵	مبحث اول : تاریخ و معاملات تجاری
۶	۱- چگونگی انجام مال تجاری توسط مجبورین
۷	۲- ممنوعیت های اشغال به اعمال تجاری
۷	۳- استثنائات اشغال و اعمال تجاری توسط بیگانگان
۱۳	۴- ماده ۲ ق.ت.د.ر.یک (۱) مال تجاری ذاتی
۱۴	۵- تفکیک واژه تاجر از سایر واژه های مشابه
۱۷	مبحث دوم : دفاتر تجاری
۲۰	مبحث سوم : اسم تجاری
۲۱	مبحث چهارم : دلالتی
۲۱	۱- دلال و اجرای معامله
۲۲	۲- اوصاف کلی دلالتی
۲۴	۳- اجرت دلالتی
۲۶	مبحث پنجم : حق العمل کاری
۲۷	۱- اوصاف حق العمل کاری
۲۷	۲- اختیارات و تکالیف حق العمل کاری
۳۰	۳- اجرت حق العمل کاری
۳۱	۴- معامله با خود ، حق العمل کار
۳۲	مبحث ششم : متصدی حمل و نقل
۳۳	۱- اوصاف قرار داد حمل و نقل
۳۳	۲- تکالیف ارسال کننده
۳۴	۳- اختلافات ناشی از قرار داد حمل و نقل
۳۴	۴- تفاوت مسئولیت متصدی حمل و نقل در قانون مدنی و قانون تجارت و حل تعارض آن

۳۶- مبحث هفتم : قائم مقام تجاری

۳۶- ۱- راهکارهای تعدد نماینده در حقوق ایران

۳۶- ۲- تفاوت قائم مقام در حقوق مدنی و حقوق تجارت

۳۷- ۳- انحلال قائم مقام تجاری

۳۸- مبحث هشتم : ضمان

۳۸- ۱- انواع ضمان

۴۰- مبحث نهم : بورس

۴۰- ۱- اوراق معاف از ثبت در سازمان بورس اوراق بهادار (م ۲۷)

۴۱- ۲- انواع قرارداد ها در سازمان بورس اوراق بهادار

۴۴- بخش دوم : سوالات و پاسخنامه حقوق تجارت ۱

۴۴- مبحث اول : رالات حقوق تجارت ۱

۵۸- مبحث دوم : پاسخنامه حقوق تجارت یک ۱

۷۰- **حقوق تجارت ۲**

۷۱- پیشگفتار

۷۵- بخش اول : نکات مهم و آموزش نموداری

۷۵- مبحث اول : لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت - صوب ۱۳۴۷ در باب شرکتهای سهامی

۵۷- ۱- نحوه تشکیل شرکت سهامی عام (۵ لایحه)

۶۷- ۲- وظایف و تکالیف مجمع عمومی مؤسس در شرکت سهامی عام (م ۷ لایحه)

۷۷- ۳- وضعیت آورده در شرکت سهامی عام

۸۷- ۴- نحوه تشکیل شرکت سهامی خاص (م ۲۰ لایحه)

۷۸- ۵- وظایف مجمع عمومی مؤسس در شرکت سهامی خاص

۷۹- ۶- وضعیت آورده در شرکت سهامی خاص

۸۰- مبحث دوم: الزامات تشکیل سایر شرکت های تجاری

۸۰- ۱- شرکت نسبی

۸۰- ۲- شرکت مختلط غیر سهامی

۸۱- ۳- شرکت مختلط سهامی

۸۱- ۴- شرکت با مسئولیت محدود

۸۲- ۵- شرکت تضامنی

۸۳- ۶- مصادیق سهم الشرکه در شرکتهای تضامنی، نسبی و با مسئولیت محدود

۸۳- ۷- حداقل تعداد شرکا، مدیران و مدت مدیریت مدیران

۸۵	مبحث سوم: انتقال سهام در شرکت‌های سهامی و مقایسه آن با سایر شرکت‌ها
۸۶	مبحث چهارم: سهام ممتاز در شرکت‌های سهامی
۸۷	مبحث پنجم: اوراق قرضه
۸۷	۱- انواع اوراق قرضه
۸۸	۲- شرایط انتشار اوراق قرضه
۸۹	۳- شرایط صدور اوراق قرضه قابل تعویض با سهام شرکت
۸۹	۴- منظور از باز خرید سهام، استهلاك سرمایه و سهام انتفاعی
۹۰	مبحث ششم: مجامع عمومی
۹۰	۱- نحوه اتخاذ تصمیم در شرکت‌های تجاری در حقوق ایران
۹۱	۲- جدول حد نصاب‌های تشکیل و تصویب و صلاحیت‌های مجامع عمومی شرکت‌های سهامی
۹۲	۳- نکات مهم مواد ۷۲ الی ۸۲ لایحه
۹۴	۴- صلاحیت‌های انحصاری و غیر انحصاری مجمع عمومی فوق العاده و حد نصاب‌های لازم
۹۴	۵- نکات مواد ۶، ۷ الی ۱۰ لایحه
۹۶	مبحث هفتم: هیأت مدیره
۹۶	۱- نکات مواد ۱۰۷ الی ۱۱۱ لایحه
۹۸	۲- شرایط محدود کردن اختیارات مدیران شرکت‌های تجاری
۹۸	۳- نکات مواد ۱۱۸ الی ۱۲۵ لایحه
۹۹	۴- معامله با خود مدیر عامل یا مدیران شرکت‌های سهامی
۹۹	۵- نکات مواد ۱۳۲ الی ۱۳۷ لایحه
۱۰۰	۶- تفاوت‌های اندوخته اختیاری و قانونی در شرکت‌های سهامی و سایر شرکت‌های تجاری
۱۰۱	۷- نکات مواد ۱۴۱ الی ۱۴۳ لایحه
۱۰۲	مبحث هشتم: بازرس
۱۰۲	۱- تعداد بازرسان در شرکت‌های تجاری
۱۰۳	۲- نکات مواد ۱۵۱ الی ۱۵۶ لایحه
۱۰۳	۲- نکات مواد ۱۶۴ الی ۱۸۹ لایحه
۱۰۵	مبحث نهم: انحلال شرکت‌های سهامی
۱۰۵	۱- علل انحلال شرکت‌های سهامی
۱۰۶	۲- نتایج انحلال شرکت‌های سهامی
۱۰۷	۳- عوامل انحلال در شرکت‌های با مسئولیت محدود
۱۰۸	۴- تصفیه امور شرکت‌ها غیر از مورد ورشکستگی
۱۰۸	۵- عوامل انحلال در شرکت‌های تضامنی و نسبی

- ۶- موارد عدم فسخ و عدم انحلال شرکتهای شخص (تضامنی و نسبی) ----- ۱۱۰
- ۷- تاثیر وضعیت شریک بر انحلال شرکتهای تجاری ----- ۱۱۰
- ۸- تاثیر فوت و حجر شریک در انحلال شرکتهای تجاری ----- ۱۱۰
- ۹- حساب های شرکتهای سهامی ----- ۱۱۱
- ۱۰- مقررات مختلف مربوط به شرکتهای سهامی (مواد ۲۷۰ الی ۳۰۰) ----- ۱۱۱
- مبحث دوازدهم: نکات تکمیلی شرکت نسبی ----- ۱۱۷
- مبحث سیزدهم: نکات تکمیلی شرکت مختلط غیر سهامی ----- ۱۱۸
- مبحث چهاردهم: نکات تکمیلی شرکت مختلط سهامی ----- ۱۱۹
- مبحث پانزدهم: نکات تکمیلی شرکت تعاونی ----- ۱۲۰
- ۱- موارد انحلال شرکت تعاونی ----- ۱۲۱
- ۲- اخراج عضو از شرکت تعاونی ----- ۱۲۱
- مبحث شانزدهم: نکات تکمیلی شرکتهای دانش بنیان ----- ۱۲۳
- بخش دوم : سوالات حتماً در امتحان ----- ۱۲۴
- مبحث اول: سوالات حقوق تجارت ۲، اغلب در خصوص شرکت های سهامی ----- ۱۲۴
- مبحث دوم : سوالات تکمیل شرکت با مسئولیت محدود ----- ۱۴۴
- مبحث سوم : سوالات تکمیلی شرکت تضامنی ----- ۱۵۰
- مبحث چهارم : سوالات تکمیلی شرکت نسبی ----- ۱۵۶
- مبحث پنجم : سوالات تکمیلی شرکت مختلط غیر سهامی ----- ۱۵۸
- مبحث ششم : سوالات منتخب شرکت مختلط سهامی ----- ۱۶۲
- بخش سوم: پاسخ نامه حقوق تجارت ۲ ----- ۱۶۵
- مبحث اول: پاسخ نامه حقوق تجارت ۲، اغلب در خصوص شرکت های سهامی ----- ۱۶۵
- مبحث دوم : پاسخ نامه سوالات تکمیلی شرکت با مسئولیت محدود ----- ۱۸۲
- مبحث سوم: پاسخ نامه سوالات تکمیلی شرکت تضامنی ----- ۱۸۷
- مبحث چهارم : پاسخ نامه سوالات تکمیلی شرکت نسبی ----- ۱۹۲
- مبحث پنجم : پاسخ نامه سوالات تکمیلی شرکت مختلط غیر سهامی ----- ۱۹۴
- مبحث ششم: پاسخ نامه سوالات تکمیلی شرکت مختلط سهامی ----- ۱۹۷

۲۰۰ ----- حقوق تجارت ۳

- پیشگفتار ----- ۲۰۱
- بخش اول: نکات و آموزش نموداری ----- ۲۰۴

- مبحث اول: برات (از ماده ۲۲۳ تا ماده ۳۰۶ قانون تجارت) ----- ۲۰۴
- ۱ - مندرجات اجباری شکل برات (م ۲۲۳) ----- ۲۰۴
- ۲ - مندرجات اختیاری شکل برات (مواد ۲۲۳ و ۲۲۶ ق.ت) ----- ۲۰۵
- ۳ - صدور برات ----- ۲۰۸
- ۴ - تعیین نوع وجه برات ----- ۲۰۸
- ۵ - اوصاف قبول در برات ----- ۲۰۹
- ۶ - اوصاف قبول شخصی ثالث ----- ۲۱۰
- ۷ - ضمانت اجرای عدم رعایت قواعد ده روزه و یکساله توسط دارنده (م ۲۴۰ ق.ت) ----- ۲۱۱
- ۸ - ظهر نویسی ----- ۲۱۱
- ۹ - پرداخت برات ----- ۲۱۲
- ۱۰ - وظایف دارنده برات (م ۲۷۴ ق.ت) ----- ۲۱۳
- مبحث دوم: نکات مهم در معاملات منوط به برات ----- ۲۱۴
- مبحث سوم: سفته (از ماده ۳۰۷ تا ماده ۳۰۹ ق.ت) ----- ۲۲۰
- ۱ - چندقاعده مهم در مورد سفته ----- ۲۲۱
- ۲ - جمع بین صادر کننده و دارنده اسناد تجاری ----- ۲۲۱
- ۳ - مسئولیت در اسناد تجاری ----- ۲۲۱
- ۴ - وظایف دارنده سفته ----- ۲۲۲
- ۵ - مسئولین سفته ----- ۲۲۳
- مبحث چهارم: چک (از ماده ۳۱۰ الی ماده ۳۱۷ ق.ت و قانون صدور چک) ----- ۲۲۵
- ۱ - شکل و صورت چک ----- ۲۲۵
- ۲ - بررسی پرداخت یا عدم پرداخت در چک ----- ۲۲۶
- ۳ - مهلت های چک ----- ۲۲۶
- ۴ - انواع چک در قانون تجارت و قانون صدور چک و دکترین (بسیار مهم است) ----- ۲۲۷
- ۵ - ضمانت اجرای کیفری چک ----- ۲۲۸
- ۶ - بررسی پرداخت یا عدم پرداخت چک (نتایج تعقیب کیفری) ----- ۲۲۹
- ۷ - ضمانت اجرای صدور چک بلا محل ----- ۲۳۰
- ۸ - ماده ۱۹ ق.ص.ج ----- ۲۳۱
- ۹ - مواردی که چک، حقوقی محسوب می شود ----- ۲۳۱
- ۱۰ - صدور اسناد تجاری به نمایندگی ----- ۲۳۱
- ۱۱ - معایب و محاسن اجراییه ثبت (م ۲ ق.ص ج) ----- ۲۳۲

۲۳۳- دستور عدم پرداخت در چک به موجب م ۱۴ ق ص ج

۲۳۴- شیوه پرداخت وجه چک توسط بانک

۲۳۴- ۱۴- انواع قرارهای تأمین کیفری در جرم صدور چک پرداخت نشدنی

۲۳۵- مبحث پنجم: نکات مهم مواد قانون تجارت و قانون صدور چک در خصوص چک

۲۳۵- ۱- نکات مهم چک در قانون تجارت

۲۳۹- بخش دوم: سوالات و پاسخ‌نامه‌ی حقوق تجارت ۳

۲۳۹- مبحث اول: سوالات حقوق تجارت ۳

۲۵۰- مبحث دوم: پاسخ نامه سوالات حقوق تجارت ۳

۲۵۸- حقوق تجارت ۴

۲۵۹- پیشگفتار

۲۶۱- بخش اول: نکات مهم آموزش و آشنایی با حقوق تجارت

۲۶۱- مبحث اول: انواع ورشکستگی

۲۶۱- ۱- ورشکستگی به قصص اجبار

۲۶۲- ۲- ورشکستگی به تقصیر اشخاص

۲۶۳- ۳- محرومیت‌ها و مسئولیت‌های ورشکستگی عادی

۲۶۴- مبحث دوم: حکم ورشکستگی و شرایط و مسبب آن

۲۶۶- مبحث سوم: آثار معاملات تاجر در دوران قبل تا بعد از ورشکستگی

۲۶۷- ۱- وضعیت تاجر بعد از آگاهی ورشکستگی

۲۶۸- ۲- حال شدن دیون تاجر ورشکسته

۲۶۹- مبحث چهارم: اثر ورشکستگی شرکت به ورشکستگی شرکا و برعکس

۲۷۰- مبحث پنجم: مرتبتین ارگان تصفیه در قانون تجارت

۲۷۰- ۱- صلاحیت‌های دادگاه در فرایند تصفیه

۲۷۱- ۲- صلاحیت‌های دادستان در فرایند تصفیه

۲۷۲- ۳- صلاحیت‌های مدیر تصفیه در فرایند تصفیه

۲۷۳- ۴- صلاحیت‌های عضو ناظر در فرایند تصفیه

۲۷۵- مبحث ششم: قرار داد ارفاقی و آثار آن

۲۷۵- ۱- آثار قرار داد ارفاقی

۲۷۵- ۲- زوال قرارداد ارفاقی

۲۷۶- ۳- آثار زوال قرارداد ارفاقی

۴- اعاده اعتبار: ۲۷۷

مبحث هفتم: طبقه بندی طلبکاران تاجر ورشکسته ۲۷۷

۱- طلبکاران عادی ۲۷۷

۲- طلبکاران با حق وثیقه ۲۷۷

۳- طلبکاران با حق رجحان ۲۷۸

مبحث هشتم: نکات مهم مواد قانونی مربوط به ورشکستگی ۲۷۹

بخش دوم: سوالات و پاسخ‌نامه‌ی حقوق تجارت ۴ ۲۹۱

مبحث اول: سوالات حقوق تجارت ۴ ۲۹۱

مبحث دوم: پاسخ‌نامه‌ی سوالات حقوق تجارت ۴ ۳۰۰

www.ketab.ir